

5. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky M. Lajčáka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Hubu podanú 4. septembra 2015 vo veci predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie

Miroslav Lajčák

podpredseda vlády a
minister zahraničných vecí a európskych záležitostí
Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 25-09-2015		
Číslo spisu: PRES-684/2015		
Listy: 2/4	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 12. septembra 2015
Číslo: 103.284/2015-KAMI

Vážený pán poslanec,

dovoľte, aby som odpovedal na Vašu písomnú interpeláciu z dňa 3. septembra 2015, v ktorej ste ma požiadali o odpovede na otázky týkajúce sa príprav Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky na úlohu koordinátora procesu príprav na predsedníctvo SR v Rade EÚ v druhom polroku 2016.

Najskôr by som rád zdôraznil, že MZVaEZ SR je hlavným koordinátorom a pri príprave priorít intenzívne komunikuje s ostatnými rezortmi, ktoré sú zodpovedné za definovanie priorít vo svojej oblasti, preto je pre nás kľúčové zabezpečiť tvorbu priorít SK PRES v spolupráci s celou štátnou správou. Tak isto pravidelne informujeme aj jednotlivé politické strany o procese napredovania príprav.

V súčasnosti sme vo fáze príprav 18-mesačného programu predsedníckeho Tria a 6-mesačného programu slovenského predsedníctva, ktoré stanovujú naše priority. Pripomenul by som, že prvého júla 2015 bol vo vláde SR prijatý strategický dokument Východiská 18-mesačného programu v rade EÚ – príspevok Slovenskej republiky, ktorý stanovil slovenské pozície pri tvorbe spoločného programu Tria a indikoval smerovanie priorít predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ. S partnermi Tria, Holandskom a Maltou, sme sa zhodli na tom, že priority 18-mesačného programu budú reflektovať 5 oblastí Strategického programu pre Úniu v časoch zmien, ktorý schválila Európska rada a ktoré budú usmerňovať prácu EÚ v nadchádzajúcich piatich rokoch. Ide o nasledovné oblasti:

1. Zamestnanosť, rast a konkurencieschopnosť
2. Zlepšenie postavenia občanov a ich ochrana
3. Politika v oblasti energetiky a životného prostredia
4. Sloboda, bezpečnosť a spravodlivosť
5. Únia ako silný globálny aktér

Obsahový program Tria predstavuje rámec pre tvorbu špecifického programu polročného slovenského predsedníctva, ktorého priority zatiaľ nie sú definované. V septembri 2015 Európska komisia zverejnila tzv. Letter of Intent, ktorý stanovuje rámec pracovného programu Európskej komisie na rok 2016 a ktorý tiež stanovuje naše súčasné možnosti a mantineli pri výbere priorít. Medzi dominujúce oblasti zatiaľ inter alia patria: budovanie Digitálneho jednotného trhu, prehĺbenie Hospodárskej a menovej únie, vytvorenie Únie kapitálových trhov, udržanie adekvátneho postavenia Kohéznej politiky vo Viacročnom finančnom rámci, odstránenie administratívnej a regulačnej záťaže malých a stredných podnikov, riešenie dlhodobej nezamestnanosti a nezamestnanosti mladistvých a posilnenie energetickej bezpečnosti v rámci Energetickej únie. Priority predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ budú zadefinované v roku 2016 vychádzajúc z materiálu (Strategický rámec pre SK PRES 2016), ktorý bude schvaľovaný vo vláde SR.

Predsedníctvo je jedinečná príležitosť pre členskú krajinu vrátiť Európskej únii to, čo doteraz krajina prijímala. Práve posúvaním legislatívnych procesov a kladením dôrazu na oblasti a témy, ktoré sú v súčasnosti pre Európsku úniu najkľúčovejšie má možnosť predsedajúca krajina posunúť Európsku úniu vpred. Prvoradou úlohou predsedníckej krajiny je slúžiť Rade a jej členským štátom a nie realizovať svoju národnú agendu. Veríme, že aj slovenské predsedníctvo bude v tomto úspešné. Máme veľký záujem posúvať vpred práve „hmatateľné“ oblasti, ktoré reálne zlepšia život všetkých občanov v Európskej únii. Ako som spomínal, presné priority zatiaľ nie sú definované, ale jednoznačne budú reagovať na najpálčivejšie problémy Európskej únie. Z toho dôvodu, ak naozaj chceme zabezpečiť, že SK PRES bude úspešný príbeh, musíme v rámci celej štátnej správy vybudovať nadštandardne dobré vzťahy a spoluprácu s dvoma kľúčovými európskymi inštitúciami – Európskou komisiou a Európskym parlamentom.

Počas slovenského predsedníctva sa bude konať v Bruseli/Luxemburgu približne 900 formálnych zasadnutí jednotlivých formácií Rady EÚ, výborov a pracovných skupín. Okrem toho sa na území SR uskutoční 20 neformálnych podujatí na ministerskej úrovni (15 neformálnych zasadnutí formácií Rady EÚ a 5 ministerských konferencií), cca 180 podujatí na pracovnej úrovni (semináre, výjazdové rokovania, konferencie) a 7 podujatí v gescii Národnej rady SR v rámci parlamentnej dimenzie SK PRES. Rezorty v spolupráci s Európskou komisiou a ďalšími partnerskými inštitúciami pripravujú významné a veľkokapacitné konferencie na tému digitálnej agendy, podpory malých a stredných podnikov, či podpory vedecko-technického rozvoja. Rovnako sa Bratislavský región a hlavné mesto Bratislava pripravuje na hostovanie Summitu výboru regiónov, podujatia, ktoré sa koná raz za 2,5 roka. Neformálne podujatia poskytujú predsedníckej krajine možnosť položiť dôraz na nové témy a aspekty európskej agendy, resp. jej vlastné priority. Napriek neformálnemu charakteru majú relevantnú agendu a potenciál prispieť k pokroku v prioritných témach predsedníctva. Neformálny charakter rokovaní vytvára tiež priestor na výmenu názorov, dosiahnutie kompromisu v citlivých otázkach a na posilnenie vzťahov s partnermi.

Pri tejto otázke je dôležité pripomenúť si úlohu a funkciu predsedajúcej krajiny. Za úspešné predsedníctvo sa považuje predsedníctvo schopné posunúť dopredu spoločnú európsku agendu a priniesť hmatateľné výsledky, či už v podobe dosiahnutia pokroku pri rokovaniach, alebo schválenej legislatívy. Úlohou predsedníckej krajiny je preto zabezpečiť pokrok legislatívneho procesu v Rade EÚ na všetkých rozhodovacích stupňoch. Ďalšia neopomenuteľná úloha predsedníckej krajiny spočíva v zastupovaní Rady EÚ na rokovaniach s Európskou komisiou, ktorá má právomoc legislatívnej iniciatívy a s Európskym parlamentom, ktorý sa vďaka Lisabonskej zmluve stal plnohodnotným partnerom v rámci riadneho legislatívneho procesu. Jednou z našich hlavných ambícií je to, aby sme uspeli ako efektívny a férový predseda Rady pracujúci pre celú EÚ. Vyhodnotenie schopnosti posúvať legislatívu vpred bude preto jeden z hlavných ukazovateľov. Nemôžeme však zabúdať na dlhodobé ciele nášho predsedníctva. Kritériom reálneho úspechu bude naozaj to, či pôjde o úspech dlhodobý:

- či potvrdíme, že Slovensko je naozaj kredibilným partnerom schopným riadiť európske politiky;
- či sme schopní zvládať a riešiť aj krízové situácie;
- či dlhodobo zvýšime záujem Slovákov o Európsku úniu a záujem EÚ o Slovensko;
- či vybudujeme silnú a jasnú značku moderného Slovenska.

Napriek tomu, že tieto výsledky nebude možné zmerať hneď po ukončení predsedníctva, budú veľmi dôležité. Meradlom úspech budú ukazovatele ako napr. zvýšené pozitívne vnímanie Slovenska, rast turizmu a investícií na Slovensku, či zvýšená účasť Slovákov vo voľbách do Európskeho parlamentu.

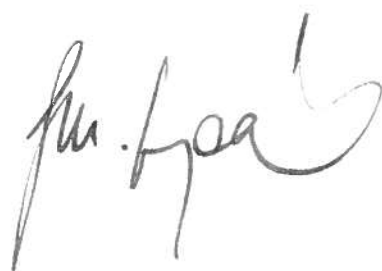
Slovenské predsedníctvo v Rade EÚ nie je len projektom elít, ale udalosťou celospoločenského významu. V maximálnej možnej miere chceme preto doň zapojiť verejnosť, a to v úlohe priameho a aktívneho účastníka nášho predsedníctva. V komunikácii s verejnosťou považujeme mimovládne organizácie, ako aj stredné a vysoké školy za kľúčových aktérov. Za týmto účelom momentálne pripravujeme dva nástroje spolupráce. Prvým nástrojom je už existujúci dotačný mechanizmus MZVaEZ SR. Finančne podporíme kreatívne a interaktívne aktivity mimovládnych organizácií prepojené s predsedníctvom, ako aj aktivity na vysokých a stredných školách. Druhým nástrojom je záštita slovenského predsedníctva v Rade EÚ, ktorú chceme prostredníctvom transparentného dotazníka udeľovať vybraným podujatiam s cieľom priblížiť verejnosti slovenské predsedníctvo a povzbudiť diskusiu o EÚ na Slovensku. V prípade dotačného mechanizmu aj záštity bude našou snahou osloviť predovšetkým mladých ľudí a povzbudiť zmysluplné iniciatívy v regiónoch.

Inštitucionálnu platformu pre celospoločenskú diskusiu o príprave a prioritách predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ, vrátane zapojenia mimovládnych subjektov, predstavuje Národný konvent o Európskej únii. Jeho činnosť bola obnovená uznesením vlády SR č. 46 z 30. januára 2013. Je ambíciou nášho ministerstva, aby jeho činnosť pokračovala minimálne do začiatku slovenského predsedníctva v Rade EÚ. Predpokladáme, že do konca tohto roka sa uskutoční plenárne zasadnutie Národného konventu, ktorého cieľom bude sumarizácia aktivít oboch expertných pracovných skupín Konventu a prezentácia národných priorít predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ. Všetky materiály súvisiace s predsedníctvom Slovenskej republiky v Rade EÚ sú priebežne zverejňované na stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, aktuálne je zverejnených 17 materiálov. Do konca roka pribudnú ďalšie 3 materiály. Dosiahnutý pokrok v príprave na predsedníctvo je pravidelne hodnotený. Bezprostredne po ukončení predsedníctva pripraví MZVaEZ SR začiatkom roka 2017 zhodnotenie jeho priebehu a výsledkov.

Vážený pán poslanec,

verím, že sa nám spoločným úsilím a dobrou spoluprácou s Národnou radou Slovenskej republiky podarí naplniť všetky naše ciele pri výkone predsedníckej funkcie v Rade Európskej únie.

S pozdravom

Na vedomie
predseda Národnej rady SR

Vážený pán
Mikuláš Huba
poslanec
Národná rada SR
Bratislava